

lium cum sancto Spiritu. *℞.* Laudemus, & superexaltemus eum in sæcula. *℣.* Benedictus es Domine Deus in firmamento cæli. *℞.* Et laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula. *℣.* Benedic anima mea Domino. *℞.* Et noli obliuisci omnes retributiones eius. *℣.* Domine exaudi orationem meam. *℞.* Et clamor meus ad te veniat. *℣.* Dominus vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEus, cuius misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus; pijsimæ maiestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes: vt qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad præmia futura disponas.

Oratio.

DEus, qui corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere.

Oratio.

DEus, qui neminem in te sperantem nimium affligi permittis; sed pium precibus præstas auditum: pro postulationibus nostris votisque susceptis gratias agimus, te pijsime deprecantes, vt a cunctis semper muniamur aduersis. Per Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, &c.

DE PROCESSIONE IN TRANSLATIONE sacrarum Reliquiarum insignium.

Ecclesia, & viæ, per quas transeundum est, quàm fieri potest, decentiùs ornentur. Sacerdotes, & ministri vestibus induti albi vel rubei coloris, prout Sancti, quorum Reliquiæ transferuntur, exposcunt, & cum luminaribus accensis omnes procedant, decantantes Litanias cum inuocatione Sanctorum, quorum reliquiæ deferuntur, & hymnum, Te Deum, &c. & Psal. Laudate Dominum de cælis. cū duobus sequentibus, & alios Psalmos, & Hymnos de Proprio, vel de Communi eorum Sanctorū, quorum Reliquiæ transferuntur.

DE EXORCIZANDIS
OBSESSIS A DÆMONIO.

Sacerdos, seu cuius alius legitimus Ecclesiæ minister, vexator à dæmone exorcizaturus, ea qua par est pietate, prudentia, ac vitæ integritate præditus esse debet: qui non sua, sed diuina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus, tã piū opus ex charitate constāter & humiliter exequatur. Hunc prætereà maturæ ætatis esse decet,

debet, & nō solū officio, sed etiā morū grauitate reuerendum.

Vt igitur suo munere rectè fungatur, cū alia multa sibi vtilia documenta, quæ breuitatis gratia hoc loco præmittuntur, ex probatis auctoribus & ex vsu nosse studeat; tum hæc pauca magis necessaria diligenter obseruabit.

In primis, ne facilè credat, aliquem à demone obsessum esse; sed nota habeat ea signa, quibus obsessus dignoscitur ab ijs, qui vel atra bile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem obsidentis demonis sunt, ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere; distantia, & occulta patefacere; vires supra ætatis seu conditionis naturam ostendere; & id genus alia, quæ cū plurima occurrunt, maiora sunt indicia.

Hæc autem vt magis cognoscat, post vnum aut alterum exorcismum interroget obsessum, quid senserit in animo, vel in corpore, vt sciat etiam ad quænam verba magis diaboli conturbentur; vt ea deinceps magis inculcet ac repetat.

Aduertat, quibus artibus ac deceptionibus vtantur demones ad Exorcistā decipiendū: solent enim vt plurimum fallaciter respondere, & difficilè se manifestare, vt Exorcista diu defatigatus desistat, aut infirmus videatur non esse à demone vexatus. Aliquādo post quā sunt manifesti, abscondūt se, & relinquunt corpus quasi liberū ab omni molestia, vt infirmus putet se omnino esse liberatū: sed cessare nō debet Exorcista, donec viderit signa liberationis. Aliquando etiā demones ponunt quæcumq; possunt impedimēta, ne infirmus se subiiciat exorcismis, vel conatur persuadere infirmitatē esse naturālē; interdū in medio exorcismi faciūt dormire infirmū, & ei visionē aliquam ostendunt, subtrahendo se, vt infirmus libera-

tus videatur. Aliqui ostendunt factū malificium, & a quibus sit factum, & modum ad illud dissipandum; sed caueat, ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios, quàm ad Ecclesie ministros confugiat, aut vlla superstitione, aut alio modo illicito vtatur. Quandoque diabolus infirmum quiescere, & suscipere sanctissimam Eucharistiam permittit, vt discessisse videatur. Denique innumerabiles sunt artes & fraudes diaboli ad decipiendū hominē; quibus ne fallatur, Exorcista cautus esse debet.

Quare memor, Dominum nostrum dixisse, genus esse demoniorum, quod non eicitur nisi per orationem & ieiunium; hæc duo potissimū remedia ad impetrandum diuinum auxilium, demonesque pellēdes, exemplo sanctorum Patrū, quoad eius fieri poterit, tum per se, tum per alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commodè fieri potest, vel in alium religiosum & honestum locū seorsum à multitudine per ductus energumenus exorcizetur; sed si fuerit egrotus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa in domo priuata exorcizari poterit.

Admoneatur obsessus, si mente & corpore valet, vt pro se oret Deum, ac ieiunet, & sacra Confessione & Communionē sepius ad arbitrium Sacerdotis se communiat: & dum exorcizatur, totum se colligat, & ad Deum conuertat; ac firma fide salutem ab eo deprecatur cum omni humilitate. Et cum vehementius vexatur, patienter sustineat, nihil diffidens de auxilio Dei. Habeat præ manibus, vel in conspectu Crucifixū. Reliquia quoq; Sāctorū, vbi haberi possint, decēter ac tutò colligata & cooperte, ad pectus vel ad caput obsessi reuerēter admoueātur; sed caueatur, ne res sacre indignè tractentur, aut illis à demone vlla fiat iniuria. Sanctissima verò Eucharistia

super caput obsessi, aut aliter eius corpori non admoueat ob irreuerentiæ periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut superuacaneis vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris & occultis, ad suum munus non pertinentibus; sed iubeat immundum spiritum tacere, & ad interrogata tantum respondere: neque ei credatur, si demon simularet se esse animam alicuius Sancti, vel defuncti, vel Angelum bonum.

Necessariæ verò interrogationes sunt, vt de numero & nomine spirituum obsidentium, de tẽpore quo ingressi sunt, de causa, & alijs huiusmodi. Ceteras autẽ demonis nugas, risus, & ineptias Exorcista cobibeat, aut contẽnat, & circũstantes, qui pauci esse debẽt, admoneat ne hæc curẽt, neque ipsi interrogẽt obsessũ; sed potiũs humiliter & enixè Deũ pro eo precentur.

Exorcismos verò faciat ac legat cum imperio & auctori-
tate, magna fidẽ, & humilitate, atque feruore: & cũm vide-
rit spiritum valdè torqueri, tunc magis instet, & vrgeat. Et
quoties viderit obsessum in aliqua corporis parte commoueri
aut pũgi, aut tumorẽ alicubi apparere, ibi faciat signũ Crucis,
& Aqua benedicta aspergat, quã exorcizãdo in prõptu habeat.

Obseruet etiam ad quæ verba demones magis cõtremiscãt,
& ea sæpiũs repetat; & quãdo peruenerit ad comminatio-
nẽ, eam iterũm & sæpiũs proferat, semper pœnã augendo: ac
si videat se proficere, in ipsa perseueret per duas, tres, quatuor
horas, & ampliũs, prout poterit, donec victoriam cõsequatur.

Caveat proinde Exorcista, ne vllã medicinã infirmo vel
obseßo præbeat, aut suadeat; sed hanc curã medicis relinquat.

Mulierem exorcizans, semper secum habeat honestas perso-

nas, quæ obsessam teneant, dum exagitur à dæmonio, quæ quidē personæ sint patienti, si fieri potest, cognatione proxima atque honestatis memor Exorcista caueat, ne quid dicat vel faciat, quod sibi aut alijs occasio esse possit prauæ cogitationis.

Dū exorcizat, utatur sacræ Scripturæ verbis potius, quā suis aut alienis. Iubeatq; dæmonē dicere, an detineatur in illo corpore ob aliquam operā magicā, aut malefica signa, vel instrumenta; quæ si obsessus ore sūperit, euomat; vel si alibi extra corpus fuerint, ea reuelet, & inuēta cōburātur. Moneatur etiā obsessus, ut tētationes suas omnes Exorcistæ patefaciat.

Si verò obsessus liberatus fuerit, moneatur, ut diligenter sibi caueat à peccatis, ne occasionem dæmoni præbeat in ipsū reuertēdi, ne fiant nouissima hominis illius peiora prioribus.

Itaque Sacerdos, siue alius Exorcista rite confessus, aut saltem corde peccata sua detestans peracto, si commodè fieri potest, sanctissimo Missæ sacrificio, diuinoque auxilio pijs precibus implorato, superpelliceo & stola violacea, cuius extrema pars ad obsessi collum circumponatur, indutus, & coram se habens obsessum ligatum, si fuerit periculum, eum, se, & astantes communiat signo Crucis, & aspergat Aqua benedicta, & genibus flexis, alijs respondentibus, dicat Litánias ordinarias vique ad Preces exclusiue. In fine Antiphona. Ne reminiscaris Domine delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris. **P**ater noster, &c. **Ÿ.** Et ne nos inducas in tentationem. **R.** Sed libera nos à malo.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo saluum me fac: & in virtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me, & fortes quæsierunt animam meam: & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adiuuat me: & Dominus susceptor est animæ meæ.

Auerte mala inimicis meis: & in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi: & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: & super inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri.

ψ. Saluum fac seruum tuum. **℞.** Deus meus sperantem in te. **ψ.** Esto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici. **ψ.** Nil proficiat inimicus in eo.

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. **ψ.** Mitte ei Domine auxilium de Sancto. **℞.** Et de Siō tuere eum.

ψ. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat, **ψ.** Dominus vobiscum. **℞.** Et cum spiritu tuo,

Oremus.

Oratio.

Deus, cui proprium est misereri semper & parcere, suscipe deprecationem nostram, vt hunc

famulum tuum [*vel* famulam tuam] quem [*vel* quam] delictorum catena cōstringit, miseratio tuæ pietatis clementer absoluat.

Oratio.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Pater Domini nostri Iesu Christi, qui illum refugam tyrannum & apostatam gehennæ ignibus deputasti; quiq̃ Vnigenitum tuum in hunc mundum misisti, vt illum rugientem contereret; velociter attende, accelera, vt eripias hominem ad imaginem & similitudinem tuam creatum, à ruina & dæmonio meridiano. Da Domine terrorem tuum super bestiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam seruis tuis contra nequissimum draconem pugnare fortissimè, ne contemnat sperantes in te, & ne dicat, sicut in Pharaone, qui iam dixit, Deum non noui, nec Israel dimitto. Urgeat illum dextera tua potens discedere à famulo tuo **N.** [*vel* à famula tua **N.**] † ne diutiùs præsumat captiuum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, & in Filio tuo redemisti: qui tecum viuit & regnat, &c.
R. Amen.

Deinde præcipiat dæmoni hunc in modum:

Præcipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, & omnibus socijs tuis hunc Dei famulum obsidentibus, vt per mysteria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis Domini nostri Iesu Christi, per missionem Spiritus sancti, & per aduen-

Rituale Romanum.

tum eiusdem Domini nostri ad iudicium, dicas mihi nomen tuum, diem, & horam exitus tui, cum aliquo signo; & vt mihi Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias: neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona vlllo modo offendas.

Deinde legantur super obsessum hæc Euangelia, vel vnum, aut alterum. Lectio sancti Euangelij secundum Ioannem. **hæc dicens signat se & obsessum in fronte, ore, & pectore.** In principio erat verbum, &c. vt supra fol. 62.

Lectio sancti Euangelij secundum Marcum.

Marc. 16.

IN illo tempore dixit Iesus discipulis suis : Euntes in mundum vniuersum, prædicate Euangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit: qui verò non crediderit, cõdemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur. In nomine meo dæmonia eijcient: linguis loquentur nouis: serpentes tollent, & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent, & bene habebunt.

Lectio sancti Euangelij secundum Lucam.

Luc. 10.

IN illo tempore : Reuersi sunt septuaginta duo cum gaudio dicentes ad Iesum: Domine, etiam dæmonia subijciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis: Videbam satanam sicut fulgur de cælo cadentem.

Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit: verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiiciantur: gaudete autem, quòd nomina vestra scripta sunt in cælis.

Lectio sancti Euangelij secundum Lucam.

LUC. II.

IN illo tempore: Erat Iesus eiciens dæmonium, & illud erat mutum. Et cùm eiecisset dæmoniū, locutus est mutus, & admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt: In Beelzebub principe dæmoniorum, eicit dæmonia. Et alij tentantes signum de cælo quærebant ab eo. Ipse autem vt vidit cogitationes eorum, dixit eis: Omne regnum in se ipsum diuisum defolabitur, & domus supra domū cadet. Si autem & satanas in se ipsum diuisus est, quomodo stabit regnum eius? quia dicitis in Beelzebub me eicere dæmonia. Si autem ego in Beelzebub eicio dæmonia, filij vestri in quo eijciunt? ideò ipsi iudices vestri erunt. Porrò si in digito Dei eicio dæmonia, profectò peruenit in vos regnum Dei. Cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet: si autem fortior eo superueniēs vicerit eum, vniuersa arma eius auferet, in quibus confidebat, & spolia eius distribuet. *ŷ.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *ŷ.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Domine, Verbum Dei Patris, Christe Iesu, Deus & Dominus vniuersæ creatura, qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, qui inter cetera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere, Dæmones effugate: cuius virtute motus tamquam fulgur de cælo satanas cecidit: tuum sanctum nomen cum timore & tremore suppliciter deprecor, vt indignissimo mihi seruo tuo, data venia omnium delictorum meorum, constantem fidem, & potestatem donare digneris: vt hunc crudelem dæmonem, brachij tui sancti munitus potentia fidenter & securus aggrediar, per te Iesu Christe Domine Deus noster qui venturus es iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignem. *℞.* Amen.

Deinde muniens se & obsessum signo Crucis, circumposita parte stolæ ad collum eius, & dextera manu sua capiti eius imposita, constanter & magna cū fide dicat ea quæ sequuntur. ̄. Ecce Crucem Domini, fugite partes aduersæ. ℞. Vicit leo de tribu Iuda radix David. ̄. Domine exaudi orationem meam. ℞. Et clamor meus ad te veniat. ̄ Dominus vobiscum. ℞. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi, inuoco nomen sanctum tuum, & clementiam tuam supplex exposco, vt aduersus hunc, & omnem

immun-

immundum spiritum, qui vexat hoc plasma tuum, mihi auxilium præstare digneris. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum viuit & regnat in vnitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *℞. Amen.*

Exorcismus.

EXorcizo te, immundissime spiritus, omnis incurfio aduersarij, omne phantasma, omnis legio, in nomine Domini nostri Iesu Christi **✠** eradicare, & effugare ab hoc plasmate Dei **✠** Ipse tibi imperat, qui te de supernis cælorum in inferiora terræ demergi præcepit. Ipse tibi imperat, qui mari, ventis, & tempestatibus imperauit. Audi ergo, & time satana, inimice fidei, hostis generis humani, mortis adductor, vitæ raptor, iustitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiorum; seductor hominum, proditor gentium, incitator inuidiæ, origo auaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum, quid stas, & resistis, cum scias Christum Dominum vires tuas perdere? illum metue, qui in Isaac immolatus est, in Ioseph venundatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde inferni triumphator fuit. **Sequētes Cruces fiāt in fronte obsessi.** Recede ergo in nomine Patris **✠** & Filij **✠** & Spiritus **✠** sancti, da locum Spiritui sancto, per hoc signum **✠** Crucis Iesu Christi Domini nostri. Qui cum Patre & eodem Spiritu sancto viuit & regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. *℞. Amen. ʒ. Domine exaudi*

orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio.

DEus conditor & defensor generis humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti: respice super hunc famulum tuum *N.* [vel hanc famulam tuam *N.*] qui [vel quæ] dolis immundi spiritus appetitur, quem vetus aduersarius, antiquus hostis terræ, formidinis horrore circumuolat, & sensum mentis humanæ stupore defigit, terrore conturbat, & metu trepidi timoris exagitat. Repelle Domine virtutem diaboli, fallacesque eius insidias amoue; procul impius tentator aufugiat: sit nominis tui signo *✠* (in fronte) famulus tuus munitus, & in anima tutus & corpore.

Tres Cruces sequentes fiant in pectore dæmoniacy.

Tu pectoris *✠* huius interna custodias. Tu viscera *✠* regas. Tu *✠* cor confirmes. In anima aduersatricis potestatis tentamenta euanescant. Da Domine ad hanc inuocationem sanctissimi nominis tui gratiam, vt qui hucusque terrebat, territus aufugiat, & victus abscedat, tibi que possit hic famulus tuus, & corde firmatus, & mente sincerus debitum præbere famulatum. Per Dñm nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum. *&c. R.* Amen.

¶ Exorcismus.

A Diuro te serpens antique, per Iudicem viuorum & mortuorum, per factorem tuum, per

facto-

factorem mundi, per eum qui habet potestatem
mittendi te in gehennam, vt ab hoc famulo Dei **N.**
qui ad Ecclesiæ finem recurrit, cum metu & exerci-
tu furoris tui festinus discedas. Adiuro te iterum ✠
(**in fr onte**) non mea infirmitate, sed virtute Spiritus
sancti, vt exeas ab hoc famulo Dei **N.** quem omni-
potēs Deus ad imaginem suam fecit. Cede igitur, ce-
de non mihi, sed ministro Christi. Illius enim te vr-
get potestas, qui te Cruci suæ subiugauit. Illius bra-
chium contremisce, qui deuictis gemitibus inferni,
animas ad lucē perduxit. Sit tibi terror corpus homi-
nis ✠ (**in pectore**) sit tibi formido imago Dei ✠ (**in**
fr onte.) Non resistas, nec moreris discedere ab ho-
mine isto, quoniam complacuit Christo in homine
habitare. Et ne contemnendum putes, dum me pec-
catorem nimis esse cognoscis. Imperat tibi Deus ✠
Imperat tibi maiestas Christi ✠ Imperat tibi Deus
Pater ✠ imperat tibi Deus Filius ✠ imperat tibi
Deus Spiritus ✠ sanctus. Imperat tibi sacramentū
Crucis ✠ Imperat tibi fides sanctorum Apostolo-
rum Petri & Pauli, & ceterorū Sanctorum ✠ Im-
perat tibi Martyrum sanguis ✠ Imperat tibi conti-
nentia Confessorum ✠ Imperat tibi pia Sancto-
rum & Sanctarum omnium intercessio ✠ Imperat
tibi Christianæ fidei mysteriorum virtus ✠ Exi er-
go transgressor. Exi seductor, plene omni dolo &
fallacia, virtutis inimice, innocentium persecutor.
Da locum dirissime; da locum impiissime; da locum

Christo, in quo nihil inuenisti de operibus tuis, qui te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victum ligauit, & vasa tua diripuit, qui te proiecit in tenebras exteriores, vbi tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid truculente reniteris? quid temerarie detrectas? Reus es omnipotenti Deo, cuius statuta transgressus es. Reus es Filio eius Iesu Christo Domino nostro, quem tentare ausus es, & crucifigere præsumpsisti. Reus es humano generi, cui tuis persuasionibus mortis venenum propinasti.

Adiuro ergo te, draco nequissime, in nomine Agni ✠ immaculati, qui ambulauit super aspidem & basiliscum, qui conculcauit leonem & draconem, vt discedas ab hoc homine ✠, (fiat in frōte) discedas ab Ecclesia Dei ✠, (fiat signū Crucis super circumstantes) contremisce, & effuge, inuocato nomine Domini illius, quem inferi tremunt, cui Virtutes cælorum, & Potestates, & Dominationes subiectæ sunt; quem Cherubim & Seraphim indefessis vocibus laudant dicentes, Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Imperat tibi Verbum ✠ caro factum. Imperat tibi natus ✠ ex Virgine. Imperat tibi Iesus ✠ Nazarenus, qui te, cum discipulos eius contemneres, elisum atque prostratum exire præcepit ab homine; quo præsentem, cum te ab homine separasset, nec porcorū gregem ingredi præsumebas. Recede ergo nunc adiuratus in nomine ✠ eius ab homine, quem ipse plasmavit. Durum est tibi

velle resistere ✠. Durum est tibi contra stimulum calcitrare ✠. Quia quanto tardiùs exis, tanto magis tibi supplicium crescit, quia non homines contemnis, sed illum, qui dominatur viuorum & mortuorum, qui venturus est iudicare viuos & mortuos, & sæculum per ignem. *R.* Amen. *V.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. *V.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus cæli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Virginum, Deus qui potestatem habes donare vitam post mortem, requiem post laborem, quia non est alius Deus præter te, necesse poterit verus, nisi tu creator cæli & terræ, qui verus Rex es, & cuius Regni non erit finis; humiliter maiestati gloriæ tuæ supplico, vt hunc famulum tuum de immundis spiritibus liberare digneris. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

¶ Exorcismus.

A Diuro ergo te omnis immundissime spiritus, omne phantasma, omnis incurio satanæ, in nomine Iesu Christi ✠ Nazareni, qui post lauacrum Iordanis in desertum ductus est, & te in tuis sedibus vicit, vt quem ille de limo terræ ad honoré gloriæ suæ formauit, tu desinas impugnare: & in homine miserabili non humanam fragilitatem, sed

imagi-

imaginem omnipotentis Dei contremilcas. Cede ergo Deo ✠ qui te & malitiam tuam in Pharaone, & in exercitu eius per Moysen seruum suum in abyssum demersit. Cede Deo ✠ qui te per fidelissimum seruum suum Dauid de Rege Saule spiritibus canticis pulsum fugauit. Cede Deo ✠ qui te in Iuda Iscariote proditore damnauit. Ille enim te diuinis ✠ verberibus tangit, in cuius conspectu cum tuis legionibus tremens & clamans dixisti: Quid nobis & tibi Iesu Fili Dei altissimi? Venisti huc ante tempus torquere nos? Ille te perpetuis flammis vrget, qui in fine temporum dicturus est impijs: Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis eius. Tibi enim impie, & angelis tuis vermes erunt, qui numquam morientur. Tibi & angelis tuis inextinguibile præparatur incendium, quia tu es princeps maledicti homicidij; tu auctor incæstus, tu sacrilegorum caput, tu actionum pessimarum magister: tu hæreticorum doctor, tu totius obscenitatis inuentor. Exi ergo ✠ impie, exi ✠ scelerate, exi cum omni fallacia tua, quia hominem templum suum esse voluit Deus. Sed quid diutiùs moraris hîc? Da honorem Deo Patri omnipotenti ✠ cui omne genu flectitur. Da locum Domino Iesu Christo ✠ qui pro homine sanguinem suum sacratissimum fudit. Da locum Spiritui ✠ sancto, qui per beatum Apostolum suum Petrum te manifestè strauit in Simone mago: qui

fallaciam tuam in Anania & Saphira condemna-
uit, qui te in Herode Rege honorem Deo non dan-
te percussit; qui te in mago Elima per Apostolum
suum Paulum cæcitatæ caligine perdidit, & per
eundem de Pythonissa verbo imperans exire præ-
cepit. Discede ergo nunc ✠ discede ✠ seductor.
Tibi eremus sedes est. Tibi habitatio serpens est: hu-
miliare & prosternere. Iam non est differendi tem-
pus. Ecce enim dominator Dominus proximat ci-
tò, & ignis ardebit ante ipsum, & præcedet, & in-
flammabit in circuitu inimicos eius. Si enim homi-
nem fefelleris, Deum non poteris irridere. Ille te
eijcit, cuius oculis nihil occultum est. Ille te expellit,
cuius virtuti vniuersa subiecta sunt. Ille te excludit,
qui tibi & angelis tuis præparauit æternam gehen-
nam; de cuius ore exhibit gladius acutus, qui ventu-
rus est iudicare viuos & mortuos, & sæculum per
ignem. *R.* Amen.

*Prædicta omnia, quatenus opus fuerit, repeti pos-
sunt, donec obsessus sit omnino liberatus.*

*Iuuabit prætereà plurimum, hæc quæ infra notan-
tur, super obsessum deuotè dicere, sepeque repetere.*

Pater noster, &c. Aue Maria, &c. Credo, &c.

Canticum beatæ Mariæ Virginis. LUC. I.

Magnificat: anima mea Dominum:
Et exultauit spiritus meus: in Deo salutari
meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim

ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est : & sanctum nomen eius.

Et misericordia eius à progenie in progenies : timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: & exaltauit humiles.

Esurientes impleuit bonis: & diuites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum: recordatus misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros: Abraham, & semini eius in saecula. **G**loria Patri.

Canticum. **B**enedictus Dominus Deus Israel, &c, vt suprà fol. 121.

Symbolum sancti Athanasij.

Qicumque vult saluus esse: ante omnia opus est vt teneat Catholicam fidem.

Quam nisi quisque integram, inuiolatamque seruauerit: absque dubio in aeternum peribit.

Fides autem Catholica hæc est, vt vnum Deum in Trinitate: & Trinitatem in vnitatem veneremur.

Neque confundentes personas: neque substantiam separantes.

Alia est enim persona Patris, alia Filij: alia Spiritus sancti.

Sed Patris, & Filij, & Spiritus sancti vna est diuinitas: æqualis gloria, coæterna maiestas.

Qualis

- Q**ualis Pater, talis Filius: talis Spiritus sanctus.
- I**ncreatus Pater, increatus Filius: increatus Spiritus sanctus.
- I**mmensus Pater, immensus Filius: immensus Spiritus sanctus.
- Æ**ternus Pater, æternus Filius: æternus Spiritus sanctus.
- E**t tamen non tres æterni: sed vnus æternus.
- S**icut non tres increati, nec tres immensi: sed vnus increatus, & vnus immensus.
- S**imiliter omnipotens Pater, omnipotens Filius: omnipotens Spiritus sanctus.
- E**t tamen non tres omnipotentes: sed vnus omnipotens.
- I**ta Deus Pater, Deus Filius: Deus Spiritus sanctus.
- E**t tamen non tres Dij: sed vnus est Deus.
- I**ta Dominus Pater, Dominus Filius: Dominus Spiritus sanctus.
- E**t tamen non tres Domini: sed vnus est Dominus.
- Q**uia sicut singillatim vnamquamque personam Deum ac Dominum confiteri Christiana veritate compellimur: ita tres Deos, aut Dominus dicere, Catholica religione prohibemur.
- P**ater à nullo est factus: nec creatus, nec genitus.
- F**ilius à Patre solo est: non factus, nec creatus, sed genitus.
- S**piritus sanctus à Patre & Filio: non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Vnus ergo Pater, non tres Patres, vnus Filius, non tres Filij: vnus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil maius aut minus: sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt & coæquales.

Ita vt per omnia, sicut iam suprâ dictum est, & vnitas in Trinitate: & Trinitas in vnitate veneranda sit.

Qui vult ergo saluus esse: ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem: vt incarnationem quoque Domini nostri Iesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, vt credamus & confiteamur: quia Dominus noster Iesus Christus Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus: & homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo: ex anima rationali, & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum diuinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, & homo: non duo tamen, sed vnus est Christus.

Vnus autem non conuersione diuinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in Deum.

Vnus omnino non confusione substantiæ: sed vnitate personæ.

Nam sicut anima rationalis & caro vnus est homo: ita Deus & homo vnus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cælos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est iudicare viuos & mortuos.

Ad cuius aduentum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: & reddituri sunt de factis proprijs rationem.

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum

Hæc est fides catholica: quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, saluus esse non poterit.

Gloria Patri.

Psalm. 90. **Q**ui habitat in adiutorio Altissimi, &c. vt suprâ fol. 61.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius: & fugiant, qui oderunt eum, à facie eius.

Sicut deficit fumus, deficient: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et iusti epulentur, & exultent in conspectu Dei: & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini eius: iter facite ei qui ascendit super occasum, Dñs nomen illi.

Exultate in conspectu eius: turbabuntur à facie eius, patris orphanorum, & iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo: Deus, qui inhabitare facit
vnius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine: similiter eos qui
exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus cum egredereris in conspectu populi tui: cum
pertransires in deserto.

Terra mota est, etenim cæli distillauerunt à facie
Dei Sinai: à facie Dei Israel.

Pluuiam voluntariam segregabis Deus hæreditati
tuæ, & infirmata est: tu veró perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: parasti in dulcedi-
ne tua pauperi Deus.

Dominus dabit verbum euangelizantibus: virtute
multa.

Rex virtutum dilecti dilecti: & speciei domus diui-
dere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ colum-
bæ deargentatæ: & posteriora dorsi eius in pallo-
re auri.

Dum discernit cælestis reges super eam, niue deal-
babuntur in Selmon: mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: vt quid suspica-
mini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo:
etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia læ-
tantium: Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captiuitatem: accepisti

dona in hominibus.

Etenim non credentes: inhabitare Dominū Deum.

Benedictus Dominus die'quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus saluos faciendi: & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus, Ex Basan conuertam: conuertam in profundum maris.

Vt intingatur pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderūt ingressus tuos Deus: ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Præuenerunt principes coniuncti psallentibus: in medio iuencularum tympanistriarum.

In ecclesijs benedicite Deo Domino: de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescentulus: in mentis excessu.

Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ: confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Atēplo tuo in Ierusalem: tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludant eos, qui probati sunt argento:

Dissipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Ægypto: Æthiopia præueniet manus eius Deo.

Regna terræ cantate Deo: psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli: ad Orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel: magnificentia eius, & virtus eius in nubibus.

Mirabilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ: benedictus Deus. **G**loria Patri.

Psalm 69. **D**eus in adiutorium meum intēde, &c. vt supra fol. 53. **P**salm. 53. **D**eus in nomine tuo saluū me fac, &c. vt supra fol. 11. **P**salm. 117. **C**onfitemini Domino quoniam bonus. vt supra fol. 71:

Psalmus 34.

Iudica Domine nocentes me: expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum: & exurge in adiutorium mihi.

Effunde frameam, & cōclude aduersus eos, qui persequuntur me: dic animæ meæ, Salus tua ego sum.

Confundantur & reuereantur: quærentes animam meam.

Auertantur retrorsum, & confundantur: cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam puluis ante faciem venti: & Angelus Domini coartans eos.

Fiat via illorum tenebræ & lubricum: & Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: superuacue exprobrauerunt animam meam.

Veniat illi laqueus quem ignorat, & captio quam abscondit, apprehendat eum: & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino: & delectabitur super salutari suo.

Omnia ossa mea dicent: Domine, quis similis tibi?

Eripiens inopem de manu fortiorum eius: egenum & pauperem à diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui: quæ ignorabam, interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ.

Ego autem cum mihi molesti essent: induebar cilicio.

Humiliabam in ieiunio animam meam: & oratio mea in sinu meo conuertetur.

Quasi proximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacebam: quasi lugens & contristatus sic humiliabar.

Et aduersum me lætati sunt, & conuenerunt: congregata sunt super me flagella, & ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti, tentauerunt me, subsannauerunt me subsannatione: frenduerunt super me dentibus suis.

Domine quando respicies? restitue animam meam à malignitate eorum, à leonibus vnicam meam.

Confitebor tibi in ecclesia magna: in populo graui laudabo te.

Non supergaudeant mihi qui aduersantur mihi iniquè: qui oderunt me gratis, & annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur: & in iracundia terræ loquentes, dolos cogitabant.

Et dilatauerunt super me os suum: dixerunt, Euge, euge, viderunt oculi nostri.

Vidisti Domine, ne fileas: Domine ne discedas à me.

Exurge, & intende iudicio meo: Deus meus & Dominus meus in causam meam.

Iudica me secundum iustitiam tuam, Domine Deus meus: & non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis, Euge, euge, animæ nostræ: nec dicant, Deuorauius eum.

Erubescant & reuereantur simul: qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione & reuerentia: qui magna loquuntur super me.

Exultent & lætentur qui volunt iustitiam meam: & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui volunt pacem serui eius.

Et lingua mea meditabitur iustitiam tuam: tota die laudem tuam. **G**loria Patri **Psalmus 30.**

In te Domine speraui, non confundar in æternum: in iustitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam: accelera vt eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugij: vt saluum me facias.

Quoniam fortitudo mea & refugium meum es tu: & propter nomen tuum deduces me, & enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum: redemisti me Domine Deus veritatis.

Odisti obseruantes vanitatis: superuacue.

Ego autem in Domino speraui: exultabo, & lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam: saluasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in loco spatioso pedes meos.

Miserere mei Dñe, quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, & venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea: & anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea: & ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium & vicinis meis valde: & timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt à me: obliuioni datus sum tamquam mortuus à corde.

Factus sum tamquam vas perditum: quoniã audiui vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum conuenirent simul aduersum me: accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speraui Domine: dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis fortes meæ.

Eripi me de manu inimicorum meorum: & à persequentibus me.

Illustra faciem tuam super seruum tuum, saluum me fac in misericordia tua: Domine non confundar, quoniam inuocaui te.

Erubescant impij, & deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur aduersus iustum iniquitatem: in superbia, & in abusione.

Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine: quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis, qui sperant in te: in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ: à conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo: à contradictione linguarum.

Benedictus Dominus: quoniam mirificauit misericordiam suam mihi in ciuitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: Proiectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideò exaudisti vocem orationis meæ: dum clama-rem ad te.

Diligite Dominum omnes sancti eius: quoniam ve-

ritatem requirit Dominus, & retribuet abundanter
facientibus superbiam.

Viriliter agite, & confortetur cor vestrum: omnes
qui speratis in Domino.

Gloria Patri.

Psalmus 21.

Deus Deus meus, respice in me, quare me dere-
liquisti? longè à salute mea verba delictorum
meorum.

Deus meus clamabo per diem, & non exaudies: &
nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas: laus Israel.

In te sperauerunt patres nostri: sperauerunt, & li-
berasti eos.

Ad te clamauerunt, & salui facti sunt: in te speraue-
runt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo: opprobrium
hominum, & abiectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt la-
biis, & mouerunt caput.

Sperauit in Domino, eripiat eum: saluum faciat
eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre: spes
mea ab yberibus matris meæ, in te proiectus sum
ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu: ne disces-
feris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: quoniam non est
qui adiuuet.

Circumdederunt me vituli multi : tauri pingues
obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum : sicut leo rapiens
& rugiens.

Sicut aqua effusus sum : & dispersa sunt omnia ossa
mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquefscens : in
medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea
adhæsit faucibus meis : & in puluerem mortis de-
duxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi : concii-
lium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos : dinumera-
uerunt omnia ossa mea.

Ipsi verò considerauerunt, & inspexerunt me : diui-
serunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam
miserunt sortem.

Tu autem Domine ne elongaueris auxilium tuum
à me : ad defensionem meam conspice.

Eroe à framea Deus animam meam : & de manu
canis vnicam meam.

Salua me ex ore leonis : & à cornibus vnicornium
humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis : in medio ec-
clesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum : vniuersum
semen Iacob glorificate eum.

Tirneat eum omne semen Israel : quoniam non spreuit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec auertit faciem suam à me : & cum clamarem ad eum, exaudiuit me.

A pud te laus mea in ecclesia magna: vota mea reddam in conspectu timentium eum.

E dent pauperes, & saturabuntur, & laudabunt Dominum qui requirunt eum: uiuent corda eorum in sæculum sæculi.

R eminiscentur, & conuertentur ad Dominum: vniuersi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu eius: vniuersæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum : & ipse dominabitur gentium.

Manducauerunt, & adorauerunt omnes pingues terræ: in conspectu eius cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi uiuet: & semē meum seruiet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura : & annuntiabunt cæli iustitiam eius, populo qui nascetur, quem fecit Dominus. **Gloria Patri.**

Psalms 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt aduersum me.

Multi dicunt anime meę. Nō est salus ipsi in Deo eius

Tu autem Domine susceptor meus es: gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamaui: & exaudiuit me
de monte sancto suo:

Ego dormiui, & soporatus sum: & exurrexi, quia
Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: exur-
ge Domine, saluum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes aduersantes mihi
sine causa: dentes peccatorum contriuiisti.

Domini est salus: & super populum tuum benedi-
ctio tua. **G**loria Patri.

Psalmus 10.

IN Domino confido, quomodo dicitis animæ
meæ: Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum,
parauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittent in
obscuris rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt: iustus au-
tem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: Dñs in celo sedes eius.

Oculi eius in pauperem respiciunt: palpebræ eius
interrogant filios hominum.

Dominus interrogat iustum & impium: qui au-
tem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: ignis, & sulphur, &
spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam iustus Dominus, & iustitias dilexit: æqui-
tatem vidit vultus eius. **G**loria Patri.

Psalmus 12.

Vsquequò Domine obliuiscèris me in finem:
vsquequò auertis faciem tuam à me?

Quamdiu ponam consilia in anima mea : dolorem
in corde meo per diem?

Vsquequò exaltabitur inimicus meus super me?re-
spice, & exaudi me Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne vnquam obdormiam in
morte : ne quando dicat inimicus meus , Præualui
aduersus eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero : ego
autem in misericordia tua speraui.

Exultabit cor meum in salutari tuo, cantabo Do-
mino qui bona tribuit mihi: & psallam nomini Do-
mini altissimi.

Gloria Patri.

Oratio post liberationem.

ORamus te Deus omnipotès, vt spiritus iniqui-
tatis ampliùs non habeat potestatem in hoc fa-
mulo tuo **N.** [vel famula tua **N.**] sed vt fugiat, &
non reuertatur, ingrediatur in eum [vel in eam] Do-
mine, te iubente, bonitas, & pax Domini nostri Iesu
Christi, per què redempti sumus, & ab omni malo
non timemus, quia Dominus nobiscum est. Qui
viuit & regnat cum Deo Patre in vnitate Spiritus
sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. **R.**
Amen.

F O R-

FORMVLÆ SCRIBENDÆ IN LIBRIS habendis apud Parochos, vt infra notatur.

Liber Baptizatorum habeatur in Ecclesijs, in quibus confertur Baptisma.

Liber Confirmatorum habeatur in Ecclesijs, in quibus confertur Chrisma.

Liber Matrimoniorum.

Liber status animarum.

Liber defunctorum habeatur etiam in omnibus Ecclesijs, in quibus defuncti sepeliuntur.

Hi tres habeantur à quolibet Parocho.

Aduertat in primis Parochus, vt in libris tam Baptizatorum & Confirmatorum, quàm Matrimoniorum & defunctorum, exprimat semper non solum nomen personarum quæ ibi nominantur, sed etiam familiam.

FORMA DESCRIBENDI BAPTIZATOS in primo libro.

Anno Domini Die Mensis Ego **N.**
 Parochus huius Ecclesiæ **S. N.** Ciuitatis, **vel** loci **N.** baptizauit infantem die natum, **vel** natam ex **N.** & **N.** coniugibus huius Parochiæ, **vel** **S. N.** & ex tali patria, & familia, cui impositum est nomen **N.** Patrini fuerunt **N.** filius **N.** ex Parochia, **seu** loco **N.** & **N.** coniux **N.** filia **N.** ex Parochia, **seu** loco **N.**

Si infans non fuerit ex legitimo Matrimonio natus, nomen saltem alterius parentis, de quo constat, scribatur, (omnis tamen infamiæ vitetur occasio) si verò de neutro constat, ita scribatur:

Baptizavi infantem, cuius parentes ignorantur, natum die, &c. vt suprâ.

Si expositus sit infans, exprimaturo quo die, vbi, & à quo repertus, & quot dierum verisimiliter sit, & baptizetur sub conditione, si ignoratur fuisse baptizatû.

Si infans domi ob imminens mortis periculum baptizatus sit, tunc ita scribatur:

Anno die mensis natus est N. filius N. & N. coniugum, &c. vt suprâ. quem ob imminens mortis periculum in domo ritè baptizavit N. obstetrix probata, vel N. filius N. vt mihi retulit N.

Si superuixerit infans, & ei adhibitæ sint in Ecclesia sacre cærimonie, ita addatur:

Die eiusdem mensis ad Ecclesiam portatus est infans prædictus, ipsique ego Parochus sacras cærimonias & preces adhibui, & N. nomen imposui.

Si fortè non Parochus, sed alius baptizauerit, id exprimaturo.

Si fuerit baptizatus sub conditione (Sinon es baptizatus. &c.) id pariter exprimaturo.

FORMA DESCRIBENDI CONFIRMATOS in secundo libro.

Anno . die mensis, Qui fuit dies, N.

filius N & N. Coniugum, vel N. filia N. (& si fuerit nupta, addatur, Vxor N.) Sacramentum Confirmationis accepit à Reuerendis. D. N. Episcopo N. in Ecclesia S. N. Ciuitatis vel loci N. Compater fuit N. filius N. Parochiæ S. N. Ciuitatis vel loci N.

Marium descriptio in vna pagina, seu prima facie folij, feminarum verò in altera seiunctim notetur.

Si Confirmatus non constet an ex legitimo Matrimonio genitus sit, vel parentes ignorentur, seruetur, quod in libro Baptizatorum præscriptum est.

FORMA SCRIBENDI CONIUGATOS in tertio libro.

Anno die mensis denuntiationibus præmissis tribus continuis diebus Festiuis, quarum prima die secunda die tertia die inter Missa Parochialis solemnia, habita est, nulloque legitimo impedimento detecto, ego N. Rector huius Ecclesiæ Parochialis N. Ciuitatis, vel loci N. filium N. Parochiæ S. N. & N. filiam N. seu relictam q. N. (si vidua fuerit) huius, seu Parochiæ S. N. in Ecclesia N. interrogavi, eorumque mutuo consensu habito, solemniter per verba de præsentis Matrimonio coniunxi, præsentibus testibus notis N. filio N. qui habitat in Parochia S. N. & N. filio N. &c. & N. filio N. &c. postea eis

ex ritu sanctæ Matris Ecclesiæ (si tamen nuptias benedixerit) in Missæ celebratione benedixi.

Si vnus ex ijs, qui Matrimonium contrahere voluerint, alterius Parochiæ fuerit, antequam admittatur, Parochus, in cuius Ecclesia Matrimonium celebrari debet, denūtiationū in eius Parochia ritè factarū fidē scriptā habeat, quæ afferuetur, & res tota exprimatur in ipsomet libro Matrimoniorū, hac ratione:

Denuntiationes huius Matrimonij factæ sunt etiam à R.D. **N.** Parocho Ecclesiæ S. **N.** sub cuius cura dictus **N.** vel dicta **N.** habitat, vt ex ipsius Parochi scripto seruato apud me apparet. Denuntiationum autem prima facta est die secunda die tertia die inter Missæ Parochialis solemnia, nullumque impedimentum Canonicum detectum est.

Si autem alteruter sit diuersæ diœcesis, testimonium Parochi affirmantis denuntiationes esse ritè præstitas, nullius roboris censeatur, nisi ab Episcopo, vel ab eius Vicario Generali illius Diœcesis subscriptione & sigillo comprobatum, & ab Episcopo, seu eius Vicario loci, vbi contrahitur Matrimonium, recognitum sit, ab eoque licentia contrahendi fuerit obtenta.

Vbi verò Ordinarij concessu (quod scripto constare debet) denuntiationes aliquæ differendæ, aut omittendæ interdum sint, ita notentur:

Anno Domini die mensis Denuntiationum vna die ritè facta, reliquis verò dilatis post

Matrimonij celebrationem ex facultate scripto concessa à Reuerendis. **N. seu** à Vicario **N.** sub die datis, &c. infra scripti tenoris, quam penes me seruo cum alijs huiusmodi facultatibus, nulloque prorsus impedimento allato. Ego, &c. *vt supra:*

Denuntiationes verò, quæ post contractum Matrimonij fient, ita scribantur: Anno die mensis qui fuit Festus, &c. & sequenti, qui fuit Dominicus, &c. eiusdem mensis, Ego **N.** Rector huius Ecclesiæ **S. N.** inter Missarum solemnias denuntiationes habui Matrimonij, iam præuia opportuna dispensatione initi inter **N & N.** die prima huius mensis, nullum tamen Canonicum impedimentum ab aliquo allatum est, quo minus huiusmodi Matrimonium ratum ac firmum esse debeat.

Si autem denuntiationes omnes omittendæ sint aut differendæ, ita scribatur: Denuntiationibus omnibus omisis, *vel dilatis,* &c. ex facultate, &c. Ego Rector **N.** &c. *vt supra.*

Ceterum si alteri Presbytero ab Ordinario, vel à Parocho ipso facultas facta sit coniugendi aliquos, id in libro proprii Parochi sic adnotetur ipsius Parochi manu:

N. Presbyter, *vel Cappellanus* Ecclesiæ **N.** delictia Reuerendissimi Episcopi **N. seu N.** eius Vicarij loci **N.** aut mea, quæ penes me extat **N.** filium **N. & N. &c.** Matrimonio coniunxit, &c. *vt supra.* Et ego **N.** Parochus **N.** subscripsi, & testorem ita se habere.

Quòd si ex denuntiationibus compertum sit, coniuges aliquo consanguinitatis aut affinitatis gradu coniunctos esse, nihilominus ad contrahendū fuerit cum ipsis Apostolica auctoritate dispensatum, adnotetur gradus consanguinitatis, vel affinitatis dispensatæ, & compendium decreti super ea relati cum die & anno, ac Notarij de illo rogati nomine hoc modo:

Anno Domini die mensis præmissis denuntiationibus, ac comperto impedimento secundi, **vel** tertij, **aut** quarti gradus consanguinitatis vel affinitatis, seu alio quouis, **&c.** inter **N. & N. &c.** obtentoque per eos Apostolicæ Sedis mandato de dispensando, & cum eis per Reuerendissimum Episcopum N. auctoritate dispensato sub die Anno **vt** constat ex actis Notarij officij prædicti Episcopi, eos Matrimonio coniunxi, **&c. vt in prædicta formula.**

Denuntiationes autem factæ in diuersis Parochijs, sponsi videlicet & sponsæ, ab utroque Parocho in libro notari debent, etiamsi Matrimonium non sequatur.

FORMA DESCRIBENDI STATUM animarum in quarto libro.

Familia quæque distinctè in libro notetur, intervallo relicto ab vnaquaque ad alteram subsequentem,

Rituale Romanum

quentem, in quo sigillatim scribantur nomen, cognomen, ætas singulorum, qui ex familia sunt, vel tamquam aduenæ in ea viuunt.

Qui verò ad sacram Communionem admissi sunt, hoc signum C. in margine econtrà habeant.

Qui Sacramento Confirmationis sunt muniti, hoc signum habeant Chr.

Qui ad alium locum habitandum accesserint, eorum nomina subducta linea notentur.

Hac igitur ratione fiat, videlicet:

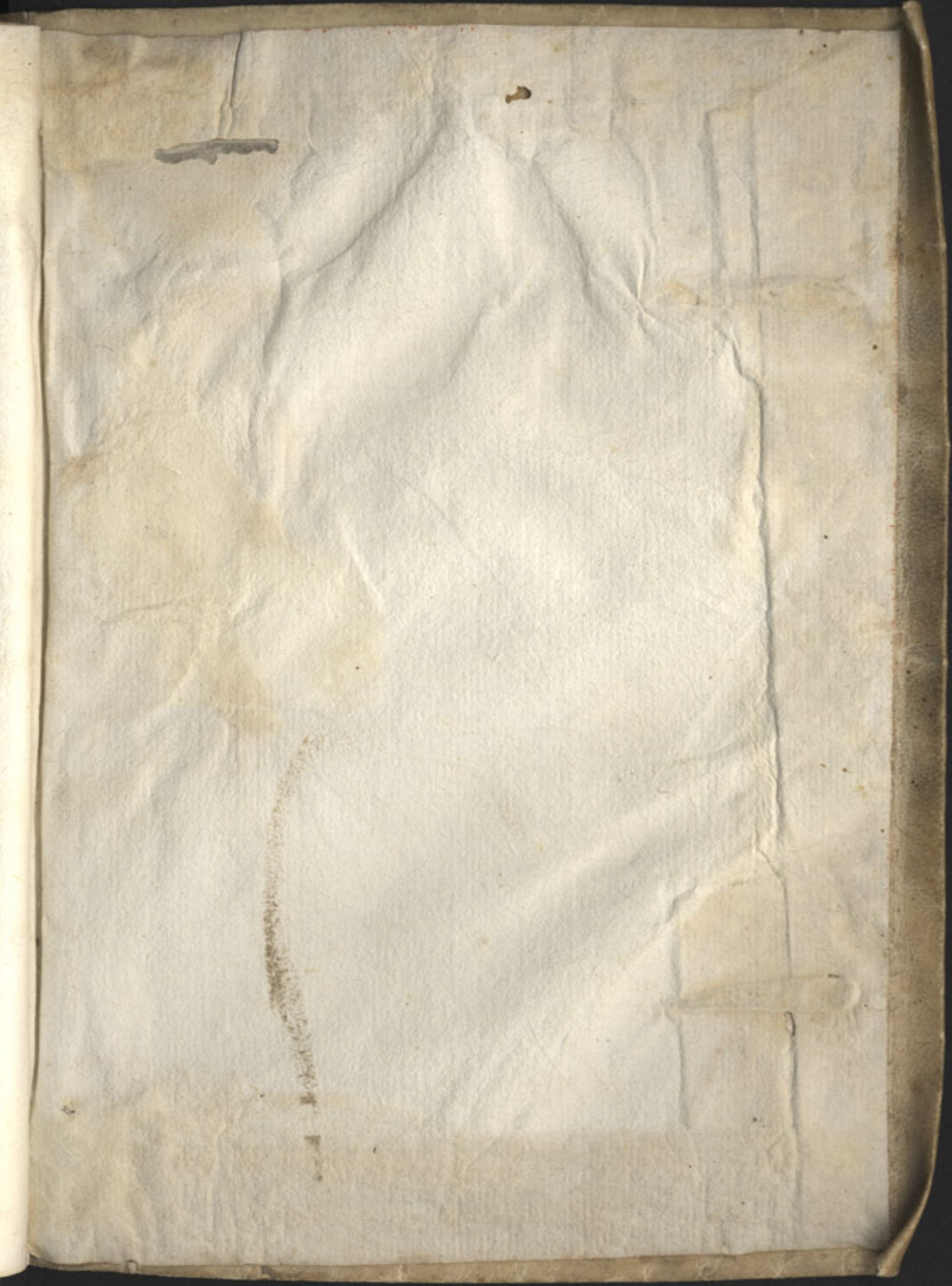
Anno die mensis In via seu platea, seu pago, in proprijs ædibus Pauli N. vel in ædibus N. à Paulo conductis habitant. Chr. Paulus N. Petri filius, annorum, &c. Chr. Apollonia eius vxor, filia Iacobi N. annorum, &c. C. Dominicus eorum filius, annorum, Lucia eorum filia, annorum, &c. C. Chr. Antonius filius N. famulus, annorum, &c. C. Catharina N. filia N. ancilla, annorum, &c. † Martinus filius N. annorum, &c.

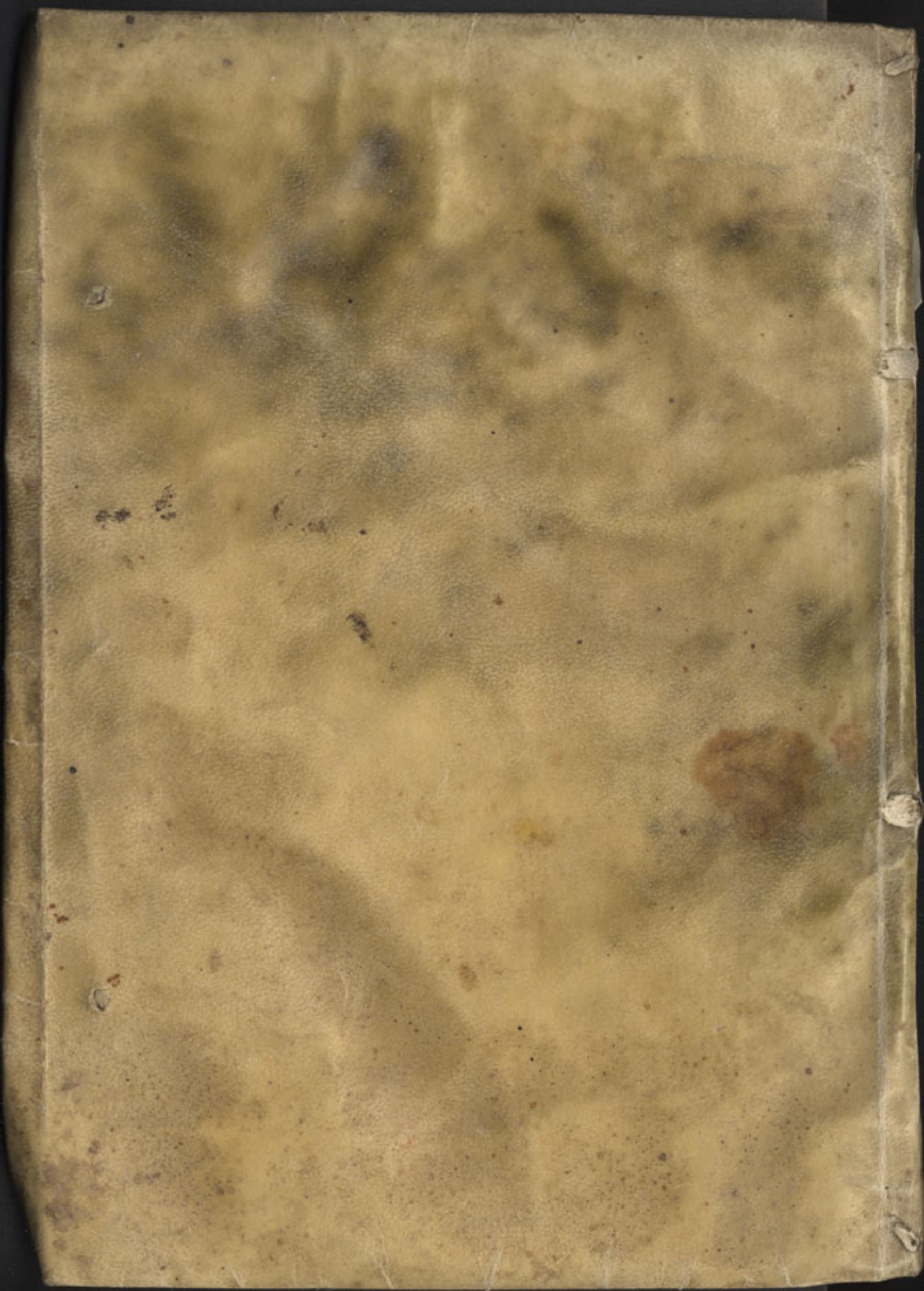
FORMA DESCRIBENDI DEFVN- ctos in quinto libro.

D Escribatur quis, & quæ, & cui Sacramenta ministrauerit, quando quis mortuus fuerit, & vbi sepultus, quod hoc pacto fieri poterit:

Anno die mensis N. filius, vel filia N.

M.E.

115

Casa
Gab.
Est.
Tab.
N.º